

Anotace

Východiskem této práce jsou formule z Dt 32,39 a 1S 2,6. Budeme hledat jejich smysl a ptát se, zda mají nějakou obdobu na jiných místech starozákonního kánonu – ať už ve formě stručného výroku nebo příběhu.

Zatímco v odborné literatuře je formule z Dt 32,39 a 1S 2,6 zpravidla klasifikována jako vyznání Hospodinovy svrchovanosti, chceme doložit, že příslušné kontexty, analogické výroky v jiné blízkovýchodní literatuře a starozákonní oddíly, jež totéž vyjadřují formou příběhu, doplňují svrchovanost milosrdenstvím. Nakonec tedy nejde o to, že by Hospodin arbitrárně rozdělil smrt a život, ale že jedná s tímž subjektem ve dvou fázích, takže jeho milosrdná stránka má poslední slovo.

Expozice klíčových textů odhalí takřka pravidelné zasazení výroku nebo příběhu o usmrcení a oživení v silně polemickém kontextu, kde se moc usmrtit a oživit stává argumentem pro Hospodinovo výlučné božství. Jakkoli někteří interpreti vylučují možnost, že by výpovědi z Dt 32,39 a 1S 2,6 hlásaly víru ve vzkříšení (ta má podle nich své místo teprve v poexilní době), polemický kontext namířený proti jiným bohům a mocenským nárokům, které jejich ctitelé vznášejí na Izrael, podle našeho nálezu reflektuje drama, jež je svou povahou eschatologické – anticipuje to, že se Hospodin zastane svých věrných a potrestá jejich utiskovatele. Tímto zaměřením se zmíněné texty nijak neliší od Dn 12,1-3, místa, které podle badatelského konsenzu explicitně vypovídá o víře ve vzkříšení.